

Det svenska civilståndssystemet

Innehåll

1. Allmän Information	1
2. Födelse	2
3. Äktenskap	3
4. Andra Namnförklaringar (enligt svensk lag)	5
5. Dödsfall	5
6. Översättning av svenska dokument/äktshetsintyg	5
7. Ansvariga svenska myndigheter / beställning av civilståndsdokument	7

1. Allmän Information

1.1. Skatteverket

Svenska Skatteverket är samtidigt en skattemyndighet och en folkbokföringsmyndighet. **Födslar, vigslar, dödsfall och namnförklaringar** har registrerats här centralt sedan 1 juli 1991. Sekundärt **förs faderskapserkännanden/vårdnadsförklaringar och uppgifter om äktenskapsskillnad** in i folkbokföringen. Sedan den 1 juli 2017 är Skatteverket (tidigare var det Patent- och Registreringsverket) även huvudansvarigt för offentliga namnändringar enligt svensk lag som inte har någon effekt för tyska medborgare.

1.2. folkbokföring & personnummer

Varje person som är folkbokförd i Sverige får ett personnummer från Skatteverket som består av födelsedatum och fyra andra siffror. Sedan den 1 juli 1991 finns alla viktiga civilståndsuppgifter lagrade under personnumret i Skatteverkets centrala elektroniska folkbokföring. Före den 1 juli 1991 registrerades civilståndsmål av församlingarna. Deras register finns nu i läns/statliga arkiv. Registerutdrag kan beställas centralt från Riksarkivet (<https://bestall.riksarkivet.se/sv/folkbokforing>).

Bara personer som är tillfälligt registrerade får ett så kallat samordningsnummer.

Det svenska registret är i allmänhet offentligt. Befolkningsregisteruppgifter för hela Sverige lagras centralt och är tillgängliga utan regional begränsning.

1.3. personbevis

I Sverige finns **inga födelse-, vigsel- eller dödsattester jämförbara med de i Tyskland**.

Civilståndsuppgifter stöds i allmänhet av **utdrag ur Skatteverkets civilstandsregister (personbevis/utdrag ur folkbokföringen)**. Dessa är datorutskrift - var och en utfärdad med aktuell status. De kommer endast att förses med ett sigill/myndighetsstämpel och signatur av en handläggare på sista sidan om det uttryckligen begärs. För att kunna använda dokumentet i Tyskland måste det vara förseglat och undertecknat.

Personens faktiska födelseort anges inte i svenska civilståndshandlingar och måste styrkas på annat sätt. Den "födelse(hem)ort" som anges i utdragen ur civilstandsregistret är endast moderns folkbokföringsort eller församlingen hon tillhörde vid födseln och motsvarar därför inte nödvändigtvis den faktiska födelseorten.

Ett EU-översättningshjälpmedel enligt förordning (EU) 2016/1191 finns hos Skatteverket.

Med ett samordningsnummer kan du inte få utdrag från det svenska folkbokföringsregistret.

2. Födelse

2.1. Födelseattest

En födelse i Sverige bevisas med följande dokument:

Födelse före 01.07.1991:

- Utdrag ur kyrkoboken med uppgifter om föräldrarna (nationalitet och eventuellt vigseldatum) och barnets faktiska födelseort (födelseort/namn och födelsesjukhus), på svenska: "Utdrag ur födelse- och dopboken" med uppgifter om föräldrar (medborgarskap och ev. vigseldatum) och faktisk nedkomstort av barnet (nedkomstort/sjukhusets namn och plats). Detta utdrag kan beställas från Riksarkivet, <https://bestall.riksarkivet.se/sv/folkbokforing>.

Födelse från och med 01.07.1991 (Observera att alla tre dokument krävs):

- aktuellt utdrag ur Skatteverkets folkbokföringsregister (max två månader gammalt): Personbevis Födelse, med stämpel och underskrift av Skatteverket samt tyskt EU-översättningshjälp enligt förordning (EU) 2016/1191 ("tvåspråkiga EU-blanketter") [kan beställas per telefon från Skatteverket]
- Bevis på förnamnsanvändning med hjälp av motsvarande registerutdrag barns namn (i andra hand sökning förnamn och sökning efternamn) från Skatteverket (det räcker inte att visa upp registerutdrag namn)
- *Förlossningsjournal* eller informellt intyg från förlossningssjukhuset eller intyg från barnmorskan för hemförlossning med följande uppgifter: barnets mor, barnets kön, födelsedag och tidpunkt, födelseort, liksom en giltig bransmorskelicens av barnmorskan.

Förlossningar i hemmet:

Hemförlossningar är ovanliga i Sverige. Barnmorskor måste bokas och betalas privat. Endast förlossningar med en legitimerad barnmorska som närvarar kan registreras hos Skatteverket. Hemförlossningar utan närvarande barnmorska kan leda till att Skatteverket begär domstolsbeslut om DNA-analys och till resultatet har kommit ej utfärdar ovannämnda dokument.

För barn födda i Sverige av **mödrar som inte är folkbokförda i Sverige** kan följande registerutdrag utfärdas av Skatteverket:

Registerutdrag Barns födelse - Registrering av födelse: Innehållet avser uteslutande tidpunkten för födseln; När det gäller ogifta föräldrar, är det t.ex. i allmänhet endast modern som anges. Faderskaps-/vårdnadsförklaringar som görs senare tillkommer inte.

Om ett barns namn står i kursiv stil och med snedstreck i ovan nämnda registerutdrag är det endast "arbetsnamnet" innan barnets namn fastställts av föräldrarna och är inte juridiskt bindande.

Det kan hända att Skatteverket inte utfärdar något av ovannämnda dokument på grund av att modern saknar personnummer. Detta innebär att det inte sker någon namnbestämning för barnet. I dessa fall krävs en efterföljande registrering med namnbestämning för barnet hos ett tyskt folkbokföringskontor. Detta kan initieras via ambassaden, men kan ta flera veckor eller månader.

2.2. Härkomst (erkännande av faderskap och vårdnadsförklaringar)

Faderskapsbekaftelser och försäkrar om gemensam vårdnad kan lämnas personligen till familjerätten eller, för barn födda efter den 1 januari 2022 (under vissa förutsättningar), digitalt till Skatteverket. I Sverige ges faderskapserkännande vanligtvis efter barnets födelse, om inte blivande föräldrar insisterar på prenatalt erkännande. Eftersom det inte finns något personnummer eller folkbokföring för ett ofött barn, bekräftas såmed också förklaringar om vårdnad av familjerätten oftast först efter förlossningen och träder i kraft först efter förlossningen. I Sverige har ogifta mödrar i allmänhet alltid ensam vårdnad vid födseln. Senare gjorda vårdnadsförklaringar har bara effekt för framtiden, men inte retroaktivt till förlossningen.

För att faderskapsbekaftelsen och vårdnadsförklaringen ska kunna användas i Tyskland måste den vara förseglad och undertecknad av familjerätten. Blankett för erkännande av faderskap och förklaring om vårdnad finns vanligtvis i olika språkversioner hos familjerätten där mamman bor i Sverige.

Vid erkännande av faderskap online och inlämnande av gemensam vårdnadsförklaring till Skatteverket ska datauppgiften "Bekräftelse Faderskap" lämnas in som bestyrkt kopia av Skatteverket (stämpel: "Denna kopia överensstämmer med handling som förvaras hos Skatteverket") med skatteverkets officiella stämpel och underskrift av handläggaren).

2.3. Namn

Enligt tysk lag har barnet automatiskt ett efternamn om

- föräldrarna använder ett äktenskapsnamn eller partnerskapsnamn i enlighet med tysk lag vid födseln eller
- föräldrarna har inte ett äktenskapsnamn eller partnerskapsnamn vid födseln och endast en förälder har vårdnadsansvar eller
- föräldrarna bestämmer i efterhand ett äktenskapsnamn eller partnerskapsnamn enligt tysk lag innan barnet har fyllt fem år.

I vissa fall kan namnförklaringar även gälla för syskon. Kontakta i dessa fall ambassaden.

I alla andra fall (t.ex. för utfärdande av en tysk identifikationshandling) måste en namnförklaring avges för barnet, eftersom namnet som är registrerat utomlands inte är bindande för tysk lag.

3. Äktenskap

3.1. Vigsel

Ett äktenskap i Sverige som är erkänt enligt tysk lag kan styrkas med följande dokument:

Äktenskap innan 01.07.1991:

- Utdrag ur äktenskapsboken. Detta utdrag kan beställas från Riksarkivet <https://bestall.riksarkivet.se/sv/folkbokforing>.
- Vigselbevis/vigselprotokoll** (se nedan).

Äktenskap från och med 01.07.1991:

- intyg vigsel** som bevittnad kopia från Skatteverket
- Vigselbevis/vigselprotokoll** (se nedan).

Tillvägagångssätt: Efter anmälan av äktenskap hos Skatteverket får det blivande paret efter hinderprövningen blanketten intyg vigsel att uppvisa för vigselförrättaren. Efter att vigselförrättaren fullbordat vigseln anger denne datum och skickar intyg vigsel till Skatteverket för registrering. En bestyrkt kopia av intyg vigsel kan sedan beställas från Skatteverket och gäller som bevis på vigseln och finns tillgänglig i högst tio år efter vigseln.

Vigselförrättare kan i Sverige vara företrädare för län, kommunal förvaltningar eller domstolar, för kyrkor och vissa trossamfund eller personer som är särskilt behöriga att göra det.

Vigselbevis (det dekorativt intyget) eller vigselprotokollet (om vigsel ägde rum i kommunhuset eller vid en domstol) som utfärdats är inga juridiskt giltiga handlingar. Ritueella välsignelser, t.ex. av ett trossamfund, har ingen rättslig giltighet om förfarandet inte också har skett hos Skatteverket. Vigselbevis och vigselprotokoll är dock användbara för att styrka vigselorten, vilket krävs till exempel för att intyga ett

äktenskap i Tyskland. Orten spelar ingen roll i Sverige (på grund av den centrala folkbokföringen) och syns därför inte på exempelvis intyg vigsel.

Vid vigsel i en tysk kyrka i Sverige kan vigselbevisen utfärdas på tyska.

Om makarna inte är folkbokförda i Sverige (inget personnummer) kan de få följande handlingar:

- **Registerutdrag vigsel:** Efter registrering kan även ett registerutdrag vigsel utfärdas. Detta är det enda tillgängliga registerutdraget för personer utan bostads-/personnummer i Sverige,
- **Vigselbevis/vigselprotokoll (se ovan).**

3.2. Gemensamt efternamn

En förklaring angående användning av ett äktenskapsnamn som gjorts hos svenska myndigheter efter den 1 juli 2017 har **ingen inverkan på det tyska rättsområdet**, eftersom det är en ensidig förklaring, om den inte avgivits efter den 01. maj 2025.

En svensk namnförklaring som lämnats före den 1 juli 2017 enligt 9 § 1 st NL (1982:670) har verkan även för det tyska rättsområdet. På blanketten Anmälan makars efternamn uppgav makarna om och i så fall vilket gemensamt efternamn de ville använda. Dessutom kunde makar förklara att de ville använda ett mellannamn (det var också möjligt om var och en behöll sitt eget efternamn). Rättsföljden av att inte göra en förklaring eller att förklara att man ville behålla respektive namn var densamma. Upplåtande av ett mellannamn är inte längre möjligt sedan lagen ändrades den 1 juli 2017. Mellannamn som redan har registrerats fortsätter dock att gälla för det svenska rättsområdet.

Enligt Bundesgerichtshof (Tysklands högsta domstolen) beslut från den 26 april 2017 kan mellannamnet i allmänhet införas i tyska civilståndsregister för tyska medborgare. Observera att endast efternamnet förekommer i tyska identifikationshandlingar (pass och ID-kort) och inte ett mellannamn.

Endast ett Personbevis säger ingenting om giltigheten av ett namn för det tyska rättsområdet. Följande dokument ska användas istället:

- **Anmälan makars efternamn:** som bestyrkt kopia av Skatteverket.
- **Sökning Efternamn (från Skatteverket)**
- **Registerutdrag namnändring:** Bevisar giltighetsdatumet för en namnförklaring. Detta utfärdas endast för den make som byter namn. Typen av förklaring är inte heller tydlig - detta utdrag dokumenterar såmed även ensidiga namnändringar.

Om du gifte dig i Sverige kunde du inte göra en effektiv namnförklaring om du inte var folkbokförd i Sverige. I detta fall saknades grund för att göra en namnändring i befintliga register. Namnförklaringen måste då göras om inför en tysk konsulär tjänsteman och lämnas till ett tyskt civilståndsregistreringskontor (Standesamt).

3.3. Skilsmässor

Äktenskap i Sverige upplöses genom domstolsbeslut från vederbörande tingsrätt. För personer bosatta i Sverige antecknas datumet för äktenskapsskillnaden i folkbokföringen. En bestyrkt kopia av äktenskapsskillnadsbeslutet (med en stämpel om att den vunnit laga kraft) kan fås från respektive domstol som beviljade äktenskapsskillnaden.

På grund av **EU-förordning nr 2201/2003** kräver skilsmässor som beviljats i Sverige från den 1 mars 2001 inte längre erkännande inom det tyska rättsområdet. Tingsrätten utfärdar på begäran **ett intyg i enlighet med artikel 39** i denna förordning (Intyg om domar i äktenskapsmål enligt art 39(1) / Rådets förordning (EG) nr 2201/2003).

[Skilsmässor](#) (hemsidan är på tyska) som avkunnats i Sverige före den 1 mars 2001 kräver ett erkännande av den statliga rättsförvaltningen i Tyskland.

4. Andra Namnförklaringar (enligt svensk lag)

Namnbyten hos Patent-och Registreringsverket (PRV) var möjliga fram till den 30 juni 2017 och motsvarade ungefär en tysk offentligrättslig namnändring. Ur ett tyskt lagperspektiv kan tyska medborgare inte byta namn genom att lämna in en namnförklaring till PRV. Det nya namnet kommer då bara att gälla i Sverige.

Sedan 1 juli 2017 är Skatteverket den enda ansvariga myndigheten för namnbyten i Sverige. Namnbyten hos Skatteverket har ingen effekt på tyska medborgare. En namnändring enligt offentlig rätt i Tyskland är endast möjlig i undantagsfall. Dessa följer av bestämmelserna i lagen om ändring av efternamn och förnamn: http://www.gesetze-im-internet.de/nam_ndg/. Den administrativa myndigheten på din senaste tyska bostadsort ger ytterligare information.

5. Dödsfall

Dödsfall i Sverige registreras även hos Skatteverket. Skatteverket utfärdar tre dokument för detta ändamål:

Dödsfallsintyg med släktutredning: Utfärdas endast till personer som är eller var folkbokförda i Sverige och stämplas och undertecknas endast på uttrycklig begäran.

Registerutdrag – Dödsfall: Det enda tillgängliga beviset för personer som inte var folkbokförda i Sverige. Detta visar endast namnet på den avlidne samt födelse- och dödsdatum. Kommer endast att stämplas och undertecknas på uttrycklig begäran.

Underrättelse om dödsfall: Skickas (exklusivt) till ambassaden när en person med tyskt medborgarskap som bor i Sverige avlider och vidarebefordras av ambassaden till Standesamt I i Berlin. Det kan tjäna som grund för efterföljande intyg om ett dödsfall i Tyskland. Observera att ambassaden endast kommer att få detta dokument om den avlidne var officiellt registrerad i Sverige som tysk medborgare (med personnummer). För tysk-svenska dubbelmedborgare får ambassaden ingen anmälan om dödsfallet.

Dessa dokument utfärdas endast på svenska.

Dödsfall för personer som är folkbokförda i Sverige registreras också i Skatteverkets registreringsregister. Dessa kan därför också styrkas genom ett utdrag ur folkbokföringen (personbevis), som även finns tillgänglig på begäran på engelska (Extract of the population register) och med stämpel och namnteckning. Dödsdatumet är listat enligt följande:

Folkbokförd: Avliden ÅÅÅÅ-MM-DD / Population registration: Deceased YYYY-MM-DD

Med undantag för anmälan till ambassaden, anger inget av dokumenten **dödsplatsen**. För efterföljande certifiering i Tyskland måste även "dödsbevis" uppvisas.

6. Översättning av svenska dokument/äktshetsintyg

Sverige har inte anslutit sig till Wien CIEC-konventionen om utfärdande av flerspråkiga utdrag ur civilståndsböcker/civilståndsregister. Ovan nämnda handlingar ges därför regelmässigt endast ut på svenska. I och med att EU-förordning 2016/1191 trädde i kraft den 16 februari 2019 är det dock möjligt att begära översättningshjälp på tyska via Skatteverket.

Mer information finns [här](#) (Tvåspråkiga EU-blanketter):

En separat översättning är då inte längre nödvändig.

Observera dock att inte alla dokument omfattas av EU-förordningen.

Du hittar mer information om EU-förordningen här:

https://beta.e-justice.europa.eu/551/DE/public_documents?init=true#tocHeader2

Översättningar kan fortfarande krävas för faderskapserkännanden och vårdnadsförklaringar, för intyg vigsel/vigselbevis/vigselprotokoll samt intyg från sjukhuset om födelseort.

Auktoriserade översättare hittar man i Sverige bland annat via Kammarkollegiet: www.kammarkollegiet.se.

Handlingar från Skatteverket som är undertecknade och stämplade och inte är undantagna från äktshetsbekräftelse enligt EU-förordning 2016/1191 kan i princip förses med apostille av valfri notarius publicus i Sverige (se här för information på www.stockholm.diplo.de/apostille-sv).

7. Ansvariga svenska myndigheter / beställning av civilståndsdokument

Skatteverket

www.skatteverket.se

Tel. för beställning av registerutdrag/kopior av inlämnade handlingar:

0771-567 567 (endast inom Sverige)

0046-8-564 851 60 (från Tyskland)

För frågor angående namnfrågor rekommenderar vi att du använder nyckelordet "namnbyte".

Skriftliga förfrågningar till Skatteverket (på engelska)

E-post: stockholm@skatteverket.se, faxa till: 0046-8-280 332

För de tvåspråkiga EU-formulären kan du använda Skatteverkets kontaktformulär:

och tillhandahålla följande data:

- vilken typ av dokument som önskas och vilket språk det ska översättas till
 - Personnummer för den eller de berörda personerna
 - Dina kontaktuppgifter
-

Riks- och Länsarkiven

(för civilståndsärenden innan den 01.07.1991)

www.riksarkivet.se

Tel.: 0046-10-476 70 00, Fax: 0064-10-476 71 20

E-Mail: riksarkivet@riksarkivet.se

Svenska Kyrkan

www.svenskakyrkan.se

Tel.: 0046-18-169 600, Fax: 0046-18-169 707

E-Mail: info@svenskakyrkan.se

Domstolar i Sverige

www.domstol.se

Tel.: 0046-36-155 300, Fax: 0046-36-165 721

E-Mail: domstolsverket@dom.se

Kammarkollegiet

www.kammarkollegiet.se

(Certifierade översättare och tolkar: → *Sök tolk & översättare*)

Tel.: 0046-8-700 080 0, Fax: 0046-8-204 969

E-Mail: registratur@kammarkollegiet.se

Information utan jur. ansvar:

Uppgifterna i detta faktablad är baserade på ambassadens kunskap och erfarenheter vid publikations-tillfället. Fullständighet och riktighet garanteras ej.